

Potrzeba mądrości

Cenny towar

„Pomyślałem: Chcę być mądrym, lecz mądrość była daleko ode mnie” — Kazn. 7:23.

Wartość mądrości jest również wyrażona w Księdze Przypowieści Salomona: „Podstawą wszystkiego jest mądrość; zdobywaj mądrość i za cały swój majątek zdobywaj roztropność” – Przyp. 4:7 (UBG). Chociaż Salomon został obdarzony mądrością przez Boga, zdawał sobie sprawę, że trudno jest uzyskać tę cechę w inny sposób.

Mądrość wymaga doświadczenia. W miarę upływu lat i refleksji nad doświadczeniami z przeszłości możemy być wdzięczni za dobre wybory i Bożą opatrzność, która kieruje nas na dobre drogi. Niemądre wybory jednak też powinny przyciągać naszą uwagę. W tych przypadkach czas i okoliczności mogą zwrócić naszą uwagę na skutki złych wyborów i wzbudzić w nas odpowiedni żal. Jeśli konsekwencje dotknęły tylko nas, możemy przyjąć lekcję z wdzięcznością i starać się postępować lepiej. Jeśli konsekwencje dotknęły innych, wspomnienie i żal mogą być głębsze. W obu przypadkach powinniśmy wyciągnąć wnioski z tego doświadczenia. Powinniśmy też zmienić nasze postępowanie.

W swoich rozważaniach Salomon zastanawia się, jak trudno jest zdobyć mądrość. „Dalekie jest to, co się dzieje, niezgłębione, niezgłębione. Któż to odkryje?! Gdy zwróciłem swoją uwagę na poznanie, badanie i szukanie mądrości i właściwego sądu” (Kazn. 7:24-25).

Prorocze nawiązanie

W Kazn. 7:26-28 Salomon mówi o sidłach bezbożnej kobiety. Jest to jedna z głupot wymienionych w wersecie 25, których powinniśmy unikać, gdy wiemy o „niegodności głupstwa, głupoty i szaleństwa” (UBG).

Samson zetknął się z tym nieszczęściem trzykrotnie. Ponieważ doświadczenia Samsona są symbolem doświadczeń Kościoła w Wieku Ewangelii, przypomina nam to, że „Izabel” (Obj. 2:20), bezbożna kobieta, reprezentuje Kościół rzymskokatolicki, który poddał Kościół ciężkiej próbie w wiekach ciemnych i później.

Rozpoznanie tego bezbożnego systemu, który przybiera pozór czegoś świętego, zostało powiązane z mądrością w Obj. 13:18. „Tu potrzebna jest mądrość. Kto ma rozum, niech obliczy liczbę zwierzęcia [papiestwa]; jest to bowiem liczba człowieka. A liczba jego jest

sześćset sześćdziesiąt sześć”. Dostrzegł to Piotr Waldo, po nim John Wycliffe, a następnie Jan Hus, sto lat później Marcin Luter oraz większość protestantów, począwszy od reformacji.

W Obj. 17:5 Kościół rzymski jest opisany za pomocą wyrazistego języka. „A na czole jej wypisane było imię o tajemniczym znaczeniu: Wielki Babilon, matka wszetecznic i obrzydliwości ziemi”. Po tym następuje werseł 9: „Tu trzeba umysłu obdarzonego mądrością” – wskazujący, gdzie „rozsiała się niewiasta”. System ten będzie trwałym przykładem „kobiety, której serce jest pułapką i siecią, a ręce więzami. [...] kto grzeszy, tego ona usidli” (Kazn. 7:26).

Jak zauważył jednak Jezus w Mat. 15:19, przyziemne grzechy tego świata również wymagają naszej uwagi, abyśmy mogli ich uniknąć. Kiedy Jakub i inni uczniowie zwołali zgromadzenie w Jerozolimie, zgodzili się doradzić wierzącym pochodzącym z narodów pogańskich, aby unikali grzechów cielesnych. „Żeby się wstrzymywali od rzeczy splugawionych przez bałwany, od nierządu” (Dzieje Ap. 15:20).

Później apostoł Paweł poruszył tę kwestię z braćmi w Koryncie. „Słyszysz się powszechnie o wszeteczństwie między wami”, takim „jakiego nie ma nawet między poganami”, dlatego nalega, aby się nim zająć (1 Kor. 5:1). Powtarza tę troskę w 1 Kor. 6:13, a w wersecie 18 mówi: „Uciekajcie przed wszetecznictwem. Wszelki grzech, jakiego człowiek się dopuszcza, jest poza ciałem; ale kto się wszeteczństwa dopuszcza, ten grzeszy przeciwko własnemu ciału”. Święty Paweł ostrzega przed tym również w 1 Kor. 7:2, 10:8; 2 Kor. 12:21; Gal. 5:19; Efezj. 5:3; Kol. 3:5 i 1 Tes. 4:3.

Interpretacja

„Któż jest takim mędrce, żeby to zrozumiałe wyłożyć? Mądrość rozjaśnia oblicze człowieka” – Kazn. 8:1-2. Pismo Święte obfituje w historię, proste fakty i bezpośrednie napomnienia. Jest w nich jednak także wiele miejsca na interpretację. Święty Paweł widział w życiu Abrahama i jego rodziny obrazy przymierzy, które Bóg zawarł z Abrahamem i Mojżeszem. Hagar reprezentuje Przymierze Zakonu, a Ismael, jej syn, cielesny Izrael. Sara reprezentuje Przymierze Abrahamowe, a jej syn Izaak – duchowe Izraela (Gal. 3-4).

Interpretacje takie jak ta dają nam podstawę do poszukiwania dalszych szczegółów w życiu Abrahama, a także do spojrzenia na doświadczenia innych ludzi opisanych w Starym Testamencie. Uważny badacz Pisma Świętego dostrzega w tych zapisach biblijnej his-

torii ilustracje szczegółów Bożego Planu. Mądre dziecko Boże doceni dobrodziejstwa tej sfery myśli – lecz także będzie odczuwać pewną ostrożność, gdyż zdaje sobie sprawę, że wiąże się to z interpretacją.

W Kazn. 8:6 zostało stwierdzone: „Na każdą sprawę jest czas i sąd” (UBG). Obserwujemy to na Wykresie Wieków, ilustrującym różne części Bożego Planu Wieków. Spostrzeżenie Salomona jest jednak przede wszystkim praktyczne i dotyczy doświadczeń życiowych, które nas spotykają. Dodaje on, że „dlatego wielkie nieszczęście trzyma się człowieka. Nie wie bowiem, co będzie. Kto mu oznajmi, kiedy co się przydarzy?”. W różnych sytuacjach życiowych nie zawsze możemy dostrzec, jakie doświadczenia nadejdą, ani kiedy to nastąpi, ani jaki jest w tym Boży cel. Doświadczenia życiowe mogą być różnorodne i nieoczekiwane. Bóg jest jednak u steru wszystkiego, czym kieruje lub na co pozwala. Różnorodne doświadczenia życiowe, jeśli są przyjmowane z wiarą, tworzą sieć doświadczeń, dzięki której można rozwijać chrześcijański charakter. To wspaniałe, jeśli dostrzegamy wartość danego doświadczenia. Jeżeli jednak nie dostrzegamy tej wartości, zaakceptujemy to doświadczenie jako część ogólnego doświadczenia, które jest wspólne dla całego świata.

Sto razy

„I chociaż grzesznik po stokroć czyni zło i jego dni się przedłużą, to jednak wiem, że szczęści się tym, którzy boją się Boga” (Kazn. 8:12). Płynie z tego bezpośredni wniosek, że w czasie dozwoleństwa zła nie zawsze następuje szybka zapłata za złe uczynki. Mimo to ci, którzy boją się Boga i postępują właściwie, mają zapewnienie, że „będzie im dobrze”. Jeśli nie w najbliższym czasie, to z pewnością w dłuższej perspektywie.

Wyrażenie „sto razy” jest arbitralnie dużą liczbą, co widzimy również w Kazn. 6:3: „Gdyby kto spłodził nawet stu synów i żył długie lata”. Oba te przypadki, a także Izaj. 65:20: „za młodzieńca będzie uchodził, kto umrze jako stuletni”, odnoszą się do doświadczeń ludzkości w ogóle, zarówno teraz, jak i w Królestwie. Przypomina nam to, że liczba 100 wielokrotnie pojawia się w Przybytku, co ilustruje Boży Plan Odkupienia ludzkości przez Jezusa. Brama, drzwi i zasłona były wykonane z materiału o powierzchni 100 łokci kwadratowych, a 100 srebrnych podstaw w Przybytku dopełnia użycie tej liczby. W tych czterech przypadkach liczba 100 jest „liczbą Pana Jezusa”. On jest „drogą, prawdą i żywotem” (Jan 14:6) i tym, który oddał swoje życie jako fundament odkupienia człowieka.

Jesteśmy błogosławieni znajomością Bożego Planu, przewyższającą nawet tę, którą otrzymali święci minionych wieków. Dzieje się tak, ponieważ żyjemy w Żniwie, czyli w końcowym okresie Wieku Ewangelii.

Nastąpił ogólny wzrost wiedzy, lecz naszym szczególnym skarbem jest wzrost wiedzy w sprawach duchowych (Dan. 12:4). Powinniśmy to cenić.

Porównajmy jednak to, co mamy przywilej widzieć, z wiedzą zdobytą przez naszych braci i siostry, którzy już przeszli poza zasłonę, do chwały w górze. „Gdy postanowiłem szczerze poznać mądrość i zbadać sprawy, jakie się dzieją na ziemi [...]. Poznałem ze wszystkich dzieł Bożych, że człowiek nie może dojść do sedna spraw [...]. Chociaż człowiek się trudzi, aby je zbadać, nie dojdzie tego” – Kazn. 8:17-18. Pokora jest więc zawsze na miejscu. „Bo cząstkowa jest nasza wiedza i cząstkowe nasze prorokowanie” – 1 Kor. 13:9.

Pokora, która rodzi się z mądrości, ustrzeże nas przed zbytnią natarczywością. I przed naruszaniem swobód badania, z których korzystają nasi bracia.

W rękę Boga

„Sprawiedliwi i mędrzy, i wszystkie ich dzieła są w rękę Boga” (Kazn. 9:1). Możemy doświadczać tych samych rzeczy, co „wszyscy” (werset 2), lecz Bóg sprawi, że doświadczenia sprawiedliwych wyjdą im na dobre. Do tego czasu możemy doceniać nawet teraźniejsze życie. „Wiedzą bowiem żywi, że muszą umrzeć, lecz umarli nic nie wiedzą” (werset 5). Tak więc „w radości chleb swój spożywaj, z weselem w sercu pij swoje wino, Bóg znajduje już bowiem upodobanie w twoich uczynkach” (werset 7, BP). Nasze postępowanie powinno być jednak święte i powinniśmy nieustannie kierować się świętym duchem Bożym. „Noś zawsze białe szaty, a na twojej głowie niech nigdy nie braknie olejku” (werset 8).

Następnie Salomon podaje kilka praktycznych rad dotyczących codziennego życia. „Używaj życia ze swoją ukochaną żoną” (werset 9). Cóż za wspaniały przywilej dla ludzi w ten sposób uprzywilejowanych. Bądźmy wdzięczni. Bądźmy również szczerzy w naszych możliwościach. „Na co natknie się twoja ręka, abyś to zrobił, to zrób według swojej możności” (werset 10). Obecnie „odpowiedni czas i przypadek stanowią o powodzeniu” wszystkich (werset 11). Nawet koniec naszego życia może przyjść na nas „nagle”, jak ryba zaplątuje się w sieci (werset 12). Dlatego mądrość podpowiada nam, abyśmy czynili dobro i byli dobrzy, dopóki mamy ku temu sposobność.

Również i ta mądrość

Zamykając rozdział dziewiąty, Salomon dodaje jeszcze jedno spostrzeżenie. „Widziałem również taki przykład mądrości pod słońcem i wydała mi się wielką” (werset 13). Opowiada o doświadczeniu obłożonego miasta, uratowanego dzięki mądrości „ubogiego mędrca”, wkrótce zapomnianego, pomimo jego niezwykłego wkładu. „I powiedziałem ja: Lepsza jest mądrość niż siła [...]. Słowa mądrych słuchane w ciszy są [...]. Lepsza jest

mądrość niż narzędzia walki” (wersety 14-18, Przekład Toruński).

Dzięki mądrości wybieramy „drogę mniej uczęszczaną”. „A ciasna jest brama i wąska droga,

która prowadzi do żywota; i niewielu jest tych, którzy ją znajdują” – Mat. 7:14. „Większą wartość ma zdobycie mądrości niż perły” (Job 28:18).

David Rice (USA)